

Er ref: Andreas Kannesten
Diariennr: I2021/00533

andreas.kannesten@regeringskansliet.se
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.e.remissvar@regeringskansliet.se

Vår ref: Mårten Larsson
Diariennr: dnr R:2021-13

marten.olof.larsson@skogsindustrierna.se
072-208 02 50

Yttrande över Promemorian Hållbarhetskriterier – genomförande av det omarbetade förnybartdirektivet

Sammanfattning

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att yttra sig och vill lämna följande synpunkter:

- Ge företagen rimlig tid att implementera hållbarhetskriterierna efter att föreskrifter och vägledningar är på plats. Det är rimligt att ge berörda aktörskedjor två kvartal, dvs att lagstiftningen träder i kraft 1 januari 2022, när myndigheter har haft mer än två år för implementering. Det sammanfaller då också med rapportering av hållbara biobränslen inom ETS.
- Använd möjligheten till förenklade kontrollsystem för biobränslen med låg risk fullt ut, och underlätta för att direkt använda spårbarheten i befintliga system som Biometria och olika typer av interna system som energiledningssystem.
- Fokusera på att skapa enkelhet genom hela systemet och bidra med stöd i implementeringen.
- Underlätta för alla att frivilligt söka hållbarhetsbesked utan orimlig administrativ kostnadsbörda, med särskild omtanke om mindre aktörer.
- Föreskrifterna måste garantera att oberoende granskning av kontrollsystem för biobränslen från skogsbiomassa kan ske på ett enkelt och kostnadseffektivt sätt.
- Förtydliga hur mindre anläggningar som omfattas av stödsystem men inte av hållbarhetskriteriernas storleksgränser påverkas. Finns det risk för överimplementering av direktivet?
- Skogsindustrierna tillstyrker att kontrollen av hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp ska tas om hand inom ett nationellt system.
- Viktigt att definitioner som anläggning och installerad effekt kommer på plats samt att vägledningar, mallar och normalvärden underlättar implementeringen.

Skogsindustriernas yttrande

Implementeringen av hållbarhetskriterierna har dragit ut på tiden. Nu återstår en kort tid tills lagstiftningen ska vara implementerad i medlemsstaterna. Ännu saknas avgörande information för hur den praktiska implementeringen ska gå till, d.v.s. föreskrifter från Energimyndigheten som är ansvarig för tillsynen. Det gör det svårt för berörda företag att planera för hur implementeringen ska gå till. Det kan då bli svårt att hinna klart med förberedelser inför lagändringarnas ikraftträdande. Skogsindustrierna uppmanar därför Regeringskansliet och Energimyndigheten att se över tidplanen för en ordnad implementering av hållbarhetskriterierna.

Det är också viktigt att berörda branscher får delta i utformningen av systemen för kontroll och rapportering så att den utlovade enkelheten och låga administrativa bördan också kan realiseras. Risker

är annars att alltför mycket av principerna från det nuvarande systemet för biodrivmedel också tillämpas på biobränslen från skogsbiomassa, vilket går tvärt emot tanken med ett riskbaserat och förenklat tillvägagångssätt. Redan befintliga system för information och kontroll av skogsbiomassa bör användas i så stor utsträckning som möjligt.

Det behövs ett förenklat leverantörs-/hållbarhetsbesked för leverantörer

Tanken med att leverantörer på ett enkelt sätt ska kunna intyga att deras biobränslen är hållbara inom ett nationellt system är god, men måste som sagt bygga på att administration och kostnader för biobränslen med låg risk kan hållas på en rimlig nivå. Annars kan resultatet bli att kostnaden bara pressas bakåt i leverantörskedjan. Det blir särskilt betungande för mindre aktörer. Enligt Promemorian skulle en mindre rapporteringsskyldig aktör kunna förlita sig på en större leverantör med hållbarhetsbesked. Ett sådant resonemang tyder på att Regeringskansliet inte ser att det är möjligt att skapa enkla och kostnadseffektiva system för kontroll och rapportering. Det är oroväckande. Energimyndigheten måste presentera ett enkelt förfarande gällande kontrollsystem och oberoende granskning.

Effekter på stödsystem måste beskrivas

Det är också viktigt att förtydliga om mindre aktörer som egentligen inte träffas av hållbarhetskriteriernas definitioner ändå kan tvingas uppfylla dem på grund av att man tar del av olika stödsystem. Detta måste i så fall beskrivas och konsekvensanalyseras. Sverige bör inte överimplementera hållbarhetskriterierna på aktörer som egentligen inte berörs av EU:s lagstiftning.

Vägledning för beräkning av massbalans och växthusgasutsläpp behövs

God vägledning, mallar och normalvärden är avgörande för att förhoppningen om låg påverkan på administrativa kostnader ska kunna realiseras. Normalvärden och beräkningsmetodiker för växthusgasutsläpp kopplade till svenska biobränslen från skogsbiomassa är en viktig faktor för att förenkla administrationen.

Grundläggande begrepp måste definieras

Många centrala frågor ska besvaras i Energimyndighetens föreskrifter. Bland annat vad som avses med en anläggning och hur storleken på en anläggning ska definieras. Det är grundläggande för att avgöra vem som berörs av lagstiftningen. Skogsindustrierna efterfrågar särskilt förtydligad vägledning och exemplifiering om skogsindustriella anläggningar.

Konsekvenserna är ovissa då utformningen ännu är oklar

Det är av stor vikt att möjligheten för förenklade system faktiskt realiseras så att kostnaderna för kontrollsystem för biobränslen från skogsbiomassa minskas betydligt jämfört med kostnaderna för befintliga system för biodrivmedel. Annars blir det stora administrativa kostnader för rapporteringsskyldiga för biobränslen. Kostnaderna kan även tryckas bakåt i leverantörskedjan. Kostnaderna är troligen hanterbara för större aktörer men bör ändå minimeras. Däremot kan små aktörer i hela kedjan drabbas hårt av påförda kostnader.

Skogsindustriernas utgångspunkt

Skogsnäringen bidrar till att minska växthusgasutsläpp genom att kol binds i en växande skog och i produkter som ersätter fossila motsvarigheter. Skogsnäringen vill hjälpa till i klimatomställningen genom att expandera cirkulära bioekonomin på ett hållbart sätt.

Skogsnäringen levererar och använder stora mängder biobränslen, vilket utgör den största förnyelsebara energikällan i Sverige och EU. Biobränslen från skogsbiomassa består av restprodukter från skogsbruk och skogsindustri. Cirkulär användning av råvaran bidrar dels till att öka resurseffektiviteten i skogsnäringens värdekedjor, dels till att ersätta stora mängder fossil energi. Utveckling av kemikalier och material baserade på restprodukter pågår också.

Eftersom biobränslen är en restprodukt från skogsnäringen kan de endast användas så länge skogens huvudsakliga värdekedja i form av sågade trävaror och förnybara material fungerar. Med en ökad skogsproduktion, avverkning och skogsindustriell produktion så skapas förutsättningar för en ökad leverans av biobränslen och biodrivmedel.

Bioenergi är koldioxidneutral eftersom koldioxid ständigt tas upp i det växande virkesförrådet i Sveriges skogar. Det är också mycket låg risk att fasta biobränslen från svensk skogsbiomassa inte skulle uppfylla hållbarhetskriterierna, vilket tydligt konstateras i Promemorian. Därför är det viktigt att förenklade kontrollsystem utvecklas så att svenska aktörer på ett enkelt och tydligt sätt kan bekräfta att deras biobränslen är hållbara. Fokus måste vara på en snabb och effektiv implementering av hållbarhetskriterierna följt av utvärdering, varför det inte är lämpligt med en ny revidering av kriterierna under 2021. Det är också viktigt att beakta det grundläggande syftet med Förnybartdirektivet: att öka användningen av förnybar energi. En effektiv implementering av hållbarhetskriterierna ska underlätta ökad användning av hållbara biobränslen.

Stockholm

2021-03-12

För Skogsindustrierna

Mårten Larsson
Ansvarig bioenergifrågor